

A ט"ד

Intro

Today we will Be"H learn י"ח of דף קידושין.
Some of the topics we will learn about include:

יעוד

A master may say to his maidservant

הרי את יעודה לי בכסף מקנתיך

You are 'married' to me with the money I used to purchase you. The Gemara discusses whether

אירוסין עושה

או נישואין עושה

Whether it is the equivalent of Kiddushin and only effects אירוסין, the initial stage of marriage, or it also effects נישואין, the latter stage of marriage?

נמכר ונשנה

A may not be sold twice. The Gemara discusses whether עבד עברי may be sold twice, whether for the same or for a different theft.

גניבו כנגד ממכרו

The Gemara brings several opinions whether we sell a thief when the income generated from his sale exceeds or falls short of the amount of his theft.

B נפדית בעל כרחו

We force a father to redeem his daughter when possible.

מוכר לאישות ושפחות

The Gemara brings various opinions whether a father may sell or marry off his daughter repeatedly.

יש אם למקרא או למסורת

Whether we interpret Pesukim primarily according to their written form or their pronunciation?

A

יעוד

אירוסין עושה
או נישואין עושה

נמכר ונשנה

גניבו כנגד ממכרו

B

נפדית בעל כרחו

מוכר לאישות
ושפחות

יש אם למקרא
או למסורת

1 So let's review...

The Gemara cites a ברייתא that contrasts the Halachos of Jewish slaves and maidservants:

יש בעברי

שאינ בעבריה

The following Halachos apply only to a עבד עברי and not to a אמה עבריה:

שהוא יוצא בשנים וביובל

ובמיתת האדון

מה שאין כן בעבריה

He goes free after completing a six-year term, at Yovel, or upon the Master's death. However, a maidservant does not, IF, as the Gemara explains,

כגון שיעדה

The master performed יעוד, using the original purchase money to effect Kiddushin, because

גיטא בעיא

She requires a Gett, and we do NOT say

לא ליבטלה

הילכתא מינה

She retains her original methods of going free; rather, she is now an איש and requires a Gett.

2 The ברייתא continues

ויש בעבריה

שאינ בעברי

The following Halachos apply only to a אמה עבריה and not to a עבד עברי:

שיוצאה בסימנין

The Gemara explains

אם לא יעדה

She goes free upon showing signs of נערות, if the אדון did not marry her.

ואינה נמכרת ונשנית

And she cannot be sold more than once.

Although we've also learned regarding a עבד עברי

בגניבתו

כיון שנמכר פעם אחת

שוב אי אתה רשאי למוכרו

He may not be sold repeatedly. The Gemara differentiates;

כאן באדם אחד

כאן בשני בני אדם

He may not be resold to complete his reparations for a single theft; or for many thefts from the same person if they were all judged together. However, he may be sold again to repay a theft from a second person, or as Rashi adds, even if he steals again from the same person AFTER completing his servitude, he may be sold again, because that's considered like two people.

1

יש בעברי – שאין בעבריה

מה שאין כן בעבריה

ליצדה

גיטא בעיא

She requires a Gett since she is now an איש

שהוא יוצא

בשנים

וביובל

ובמיתת

האדון

2

ויש בעבריה – שאין בעברי

שיוצאה בסימנין

אם לא יצדה

ואינה נמכרת ונשנית

And she cannot be sold more than once.

?

עבד עברי

may also not be sold repeatedly.

The Gemara differentiates;

כאן בשני בני אדם

He may be sold again to repay a theft from a second person or a second time from the same person

כאן באדם אחד

He may not be resold for a single theft; or for many thefts from the same person if they were all judged together.

3 The Gemara cites a ברייתא with an additional two opinions regarding selling an עבד עברי twice:

גניבו אלף
 ושוה חמש מאות
 נמכר וחוזר ונמכר
 If his value is half the amount of the theft, he may be sold twice, to repay the entire theft. However,
 גניבו חמש מאות
 ושוה אלף
 אינו נמכר כלל
 If his value is twice the amount of the theft, he is not sold at all, because
 נמכר כולו
 אמר רחמנא
 ולא חציו
 He is not sold for a partial term.

רבי אליעזר אומר
 אם היה גניבו
 כנגד ממכרו נמכר
 ואם לאו אינו נמכר
 He is only sold if his worth is equal to his theft.
 However, even in the case where his value is half the amount of the theft, he is not sold at all, because
 נמכר בגניבתו אמר רחמנא
 ולא נמכר בחציו גניבתו
 He is not sold for partial reparations.

4 The אמה עבריה and עבד עברי contrast ברייתא:

ומפדין אותה בעל כרחו
 מה שאין כן בעברי
 A אמה may be redeemed
 בעל כרחיה דאב
 Against her father's wishes, as Rashi explains
 כופין אותה ופודה אותה
 דין forces her to redeem her,
 משום פגם משפחה
 Because of the disgrace to her family's reputation;
 However,
 אין מפדין אותה בעל כרחו
 We do not force family members to redeem a עבד עברי,
 because
 הדר אזיל ומזבין נפשיה
 He would rely on this and continuously sell himself.
 However, this concern does not apply to a אמה עבריה,
 because
 אינה מנכרת ונשנית
 She cannot be sold twice.

3 Two more opinions regarding selling a עבד עברי twice:

גניבו חמש מאות
 ושוה אלף
 אינו נמכר כלל

If his value is twice the amount of the theft, he is not sold at all, because

נמכר כולו אמר רחמנא - ולא חציו
He is not sold for a partial term

גניבו אלף
 ושוה חמש מאות
 נמכר וחוזר ונמכר

If his value is half the amount of the theft, he may be sold twice

רבי אליעזר אומר

**אם היה גניבו כנגד ממכרו נמכר
 ואם לאו אינו נמכר**

4

אין מפדין אותו
 בעל כרחו

Because
הדר אזיל ומזבין נפשיה
He would rely on this and continuously sell himself.

ומפדין אותה
 בעל כרחו

Against her father's wishes, as Rashi explains
כופין אותה ופודה אותה
דין forces her to redeem her, משום פגם משפחה

5 The Gemara now cites a מחלוקת regarding the resale of a אמה:
 The תנא קמא says;
 מוכר אדם את בתו
 לאישות ושונה
 לשפחות ושונה
 One may either sell, or marry her off, his daughter repeatedly, as long as she is still a minor, and was only an ארוסה. Additionally,
 לאישות אחר שפחות
 He may marry her off after previously selling her as a אמה.
 אבל לא לשפחות אחר אישות
 However, he may not sell her as a אמה if she previously underwent אירוסין שפחות.

רבי שמעון אומר
 כשם שאין אדם מוכר את בתו
 לשפחות אחר אישות
 כך אין אדם מוכר את בתו
 לשפחות אחר שפחות
 He also cannot sell her as a אמה twice.

6 ובפלוגתא דהני תנאי
 The above Machlokes can be explained with the following Machlokes in expounding the Pasuk
 לא ימשל למכרה בבגדו בה
 Her father may not sell her after בגדו בה:
 1.
 כיון שפירש טליתו עליה
 שוב אין רשאי למכרה
 דברי רבי עקיבא
 holds רבי עקיבא
 יש אם למקרא
 We interpret the Pasuk according to the pronunciation, and the word is read בביגדו, referring to an article of clothing, alluding to her master performing יעוד, and so אין שפחות אחר אישות
 Once she is married, even if he subsequently divorces her, her father loses the right to sell her as a אמה. However, יש אישות אחר שפחות
 He MAY marry her off after previously selling her, in agreement with the opinion of the תנא קמא of the previous ברייתא.

2.
 רבי אליעזר אומר
 בבגדו בה
 כיון שבגד בה
 שוב אין רשאי למכרה
 holds רבי אליעזר
 יש אם למסורת
 We interpret the Pasuk according to its written form, and it says בבגדו, which reads as 'his betrayal' referring to her father selling her into servitude; and so אין שפחות אחר שפחות
 Even if she is emancipated while she is still a minor, her father cannot sell her again.
 However,
 יש שפחות אחר אישות
 He MAY sell her after previously marrying her off.

5 A מחלוקת regarding the resale of an אמה

תנא קמא

**מוכר אדם את בתו
 לאישות ושונה – לשפחות ושונה**

One may either sell, or marry her off his daughter repeatedly, as long as she is still a minor, and was only an ארוסה

לאישות אחר שפחות

He may marry her off after previously selling her as a אמה.

אבל לא לשפחות אחר אישות

רבי שמעון

**כשם שאין אדם מוכר את בתו
 לשפחות אחר אישות
 כך אין אדם מוכר את בתו
 לשפחות אחר שפחות**

He also cannot sell her as a אמה twice.

6 ובפלוגתא דהני תנאי

לא ימשל למכרה בבגדו בה

רבי עקיבא

**כיון שפירש טליתו עליה
 שוב אין רשאי למכרה**

אין שפחות אחר אישות
 יש אישות אחר שפחות

יש אם למקרא
 CLOTHING
 Alluding to her master performing יעוד

כריתא
 Same as the תנא קמא of the previous

רבי אליעזר

**כיון שבגד בה
 שוב אין רשאי למכרה**

אין שפחות אחר שפחות
 יש שפחות אחר אישות

יש אם למסורת
 HIS BETRAYAL

7 On the other hand, ברייתא cited in the earlier holds
 יש אם למקרא ולמסורת
 We follow BOTH interpretations, and so
 אין שפחות אחר שפחות
 ואין שפחות אחר אישות
 He maintains that she cannot be resold, whether she was
 previously married or sold as a אמה.
 =====

7

רבי אלעזר
**כשם שאין אדם...
 כך אין אדם...**
לא ימשל למכרה בבגדו בה

אין שפחות אחר שפחות
 אין שפחות אחר אישות

יש אם למקרא
 יש אם למסורת

CLOTHING HIS BETRAYAL

8 The Gemara now examines further the concept of יעוד, when a master says to his maidservant
 הרני את יעודה לי בכסף מקנתוך
 You are 'married' to me with the money I used to purchase you.

The Gemara asks

יעוד נישואין עושה
 או אירוסין עושה

Is יעוד the equivalent of Kiddushin, and only effects אירוסין, the initial stage of marriage, or does it also effect נישואין, the latter stage of marriage, and they are married even regarding

לירושה
 וליטמא ליה
 ולהפר נדריה

To inherit her, to defile himself to her if he is a Kohein, and to annul her vows;

The Gemara resolves this query from the following ברייתא:

אין מוכרה לקרובים

An אמה may not be sold to her relative, because the Torah requires that a master should be ABLE to perform יעוד.

משום רבי אליעזר אמרו

מוכרה לקרובים

A אמה may be sold to her relative, because the Pasuk is merely ALLOWING יעוד when possible.

And the ברייתא concludes

ושוין שמוכרה

אלמנה לכהן גדול

גרופה וחלוצה לכהן הדיוט

A אמה, because his marriage to her, although forbidden, would still be legally binding.

8

הרני את יעודה לי בכסף מקנתוך
 "You are 'married' to me with the money I used to purchase you."

יעוד ?

נישואין עושה או אירוסין עושה
 לירושה - וליטמא ליה - ולהפר נדריה

אין מוכרה לקרובים
 An אמה may not be sold to her relative, because the Torah requires that a master should be able to perform יעוד

משום רבי אליעזר אמרו
 מוכרה לקרובים
 The Pasuk is merely ALLOWING יעוד when possible.

ושוין
 שמוכרה אלמנה לכהן גדול
 גרושה וחלוצה לכהן הדיוט
 Because his marriage to her, although forbidden, would still be legally binding.

9 Now, the Gemara explains that although אין אדם מוכר את בתו לשפחות אחר אישות רבי עקיבא, and one cannot sell his daughter after previously marrying her off; it IS possible for a widow to be sold as a אמה, בקידושי יעוד ואלבא דרבי יוסי ברבי יהודה דאמר מעות הראשונות לאו לקידושין ניתנו If she was married through יעוד, according to the opinion that he does not use the original purchase money for Kiddushin; rather, he uses the value of the remaining years of her service.

The Gemara now proves the nature of יעוד: If we say יעוד אירוסין עושה אירוסין מאירוסין שאני This is different from a typical אירוסין, insofar as the father did not technically marry her off; therefore, he retains his rights to sell her as a אמה; However, if we say יעוד נישואין עושה נישואין מנישואין מי שאני If יעוד effects נישואין, he would not be able to sell her, because כיון שנישאת שוב אין לאביה רשות בה She has effectively left her father's domain through נישואין

It is therefore clear that יעוד אירוסין עושה

9 **רבי עקיבא** Although the Halachah follows **אין אדם מוכר את בתו לשפחות אחר אישות** It is possible for a widow to be sold as a אמה, **בקידושי יעוד** **ואלביא דרבי יוסי ברבי יהודה דאמר מעות הראשונות לאו לקידושין ניתנו** If she was married through יעוד, according to the opinion that he does not use the original purchase money for Kiddushin; rather, he uses the value of the remaining years of her service.

The Gemara now proves the nature of יעוד

If we say יעוד נישואין עושה נישואין מנישואין מי שאני

נישואין, effects יעוד, he would not be able to sell her, כיון שנישאת שוב אין לאביה רשות בה She has effectively left her father's domain through נישואין?

If we say יעוד אירוסין עושה אירוסין מאירוסין שאני

This is different from a typical אירוסין, insofar as the father did not technically marry her off; therefore, he retains his rights to sell her as a אמה;

יעוד אירוסין עושה